

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. II. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

bis. Unde S. Damascenus dicit, quod principalis omnibus, quæ de Deo dicuntur, nomen est, qui est. Confirm. 1. Hæc definitio continet genus proximum differentia; quia ens immediate dividitur in ens à se, & ens ab alio. Dein Aseitas est radix, & origo suo modo omnium perfectionum Divinarum, quæ ex ipsa deducuntur: adæquat etiam definitum, & convenit omni & soli: ergo definitio est bona. Confirm. 2. Hæc definitio est clarissima, captu facilissima, & communissime dein etiam adhibetur ad alias perfectiones Divinas demonstrandas: cum prædicatum entis à se facillimè ex creaturis inferatur, non item alia: sed hæc ex ente à se dein inferri debeant: ergo est præferenda aliis definitionibus non ita clavis, nec ita usitatis, vel utilibus.

ARTICULUS II.

Solvuntur Objectiones.

105. **O**B. 1. S. Damascenus ait: Quid DEI essentia sit, neque scimus, neque dicere possumus: ergo non possumus DEUM definire. Confirm. 1. DEUS neque habet genus, neque differentiam: ergo non potest definiri. Confirm. 2. Non esse productum est conceptus purè negativus: ergo per ipsum non potest DEUS, seu ens maxime positivum definiri. Resp. neg. conseq. quia tamen aliquo modo possumus DEUM definire non quidè per definitionem, quæ conveniat patriæ, seu quæ esset clarissima, & multò minus definitione, seu explicatione comprehensiva, de qua loquitur S. Damascenus: sed tamen per definitionem, quæ conveniat viæ, & sit obscura, quamvis aliquo modo clarior, quam definitum. Verba in objectionem sine loco citata non inveni, nisi æquivalenter L. 1. de orth. fide c. 4. ubi sic ait: In DEO autem impossibile est, quidam essentia suâ ac naturâ ipse sit, dicere. initio autem capitis se ita explicat: Quid autem ratione essentia ac naturâ sit, nullo omnino modo comprehendendi, cognoscique potest. Ad 1. confirm. om. ant. disting. conseq. non potest definiri definitione strictissima. om. conseq. minùs strictè dicta. neg. conseq. ad hoc autem sufficit, ut DEUS habeat prædicatum, in quo aliquo modo conveniat cum creaturis, & aliud, in quo discrepet, adeoque quæ se habeant per modum generis, & differentia. Quamvis autem prædicatum entis seu existentis DEO conveniat necessariò, & cum tota plenitudine, ut nihil habeat de non ente: qua ratione creaturæ non convenit; tamen etiam hæc dicitur ens, & in hoc prædicato aliquo modo convenit cum DEO. Ad secundam confirm. neg. ant. ex n. 72.

106. Ob. 2. Magis convenit DEO hoc nomen DEUS, quam nomen Qui est: ergo hæc definitio non est bona. ant. videtur sumi ex S. Thoma 1. p. q. 13. a. 11. ad 1. Confirm. Si DEUS potest definiri Ens à se, potest etiam, & melius definiri Ens potens esse à se, seu sufficiens sibi ad existendum: ergo. prob. ant. Hoc prædicatum est prius à subsistendi consequentia: & aliàs etiam in definitionibus poni solent prædicata significantia potius potentiam, quam actuale existentiam: ergo. Resp. dist. ant. in ordine

significandam essentiam DEI. neg. ant. in ordine ad significandam naturam. conc. ant. & neg. conseq. & sic etiam distinguit loco citato Angelicus. Sumuntur quidem ordinariè à SS. Patribus pro eodem essentia, & natura DEI: si tamen rigorosius loquamur, essentia præcisè dicitur ab esse, seu existere, & à modo existendi, atque abstrahit ab operando: unde quælibet res habet aliquam essentiam; quamvis non quælibet sit natura; natura enim strictè significat principium operandi: cumque nomen DEUS (cujus derivationem vide apud Angelicum 1. p. q. 13. a. 8.) significet aut considerantem, aut curantem omnia, magis videtur explicare naturam DEI operantem: at Ens à se magis significat essentiam DEI à se essentialiter existentem. Sunt tamen, qui dicant, DEUM ut naturam definiri debere Intellectum à se: eò quod sic explicetur radix primæ operationis Divinæ, scilicet cognitionis: quos impugnat Viva ex eo, quod natura non sit unius tantum, sed omnium operationum principium. Sed sic nec Animal rationale esset bona definitio naturæ humanæ, quæ tamen non minùs, quam essentia hominis videtur à Philosophis definiri. Ego hanc definitionem naturæ Divinæ, nec amplector, nec impugno, contentus definitione essentia. Ad confirm. resp. neg. ant. cum enim per ens à se intelligatur idem ac ens absolute necessarium, jam involvit essentialiter actualem existentiam. Idem significant verba DEI Ego sum, qui sum. Nec est paritas cum entibus creatis, quæ non involvunt in essentia actualem existentiam. S. Thomas, quando in 1. dist. 19. q. 2. a. 1. ad 1. dicit, essentiam DEI secundum intellectum esse priorem ad esse, loquitur ibi de æternitate DEI, & consequenter exponi potest, quod per esse intelligat durare, quod ut præcisè sumptum præsupponitur ad æternam durare. Et sic exponi debet, ne sibi contradicat; nam 1. p. q. 13. a. 11. in corp. expressè dicit: Cum esse DEI sit ipsa ejus essentia; & hoc nulli alii conveniat. Et inferius dein insert cum Damasceno, principale DEI nomen esse Qui est.

107. Ob. 3. Essentia DEI debet concipi ut summè perfecta: atqui non concipitur talis, nisi concipiatur ut cumulus omnium perfectionum: ergo. prob. mi. Omniscientia DEI non concipitur ut perfectissima, nisi concipiatur ut cumulus omnium notitiarum, neque Omnipotentia, nisi concipiatur ut cumulus omnium potentiarum: ergo. Resp. disting. maj. ut perfectissima in linea essentia. conc. mai. in alia linea. neg. ma. & dist. sic mi. neg. conseq. ad prob. conc. ant. neg. conseq. quia scilicet illi cumuli notitiarum, & potentiarum sunt de linea Omniscientia, & Omnipotentia: non tamen ideo ut Omnipotentia concipiatur perfectissima, debet etiam concipi ut cumulus omnium cognitionum; quia istæ ad ejus lineam non spectant: imò nec Scientia simplicis intelligentia ut perfectissima debet concipi ut involvens notitiam de rebus actu existentibus; quia hæc quoque sunt extra ejus lineam, & spectant ad Scientiam visionis. Sic autem respectu essentia Divinæ metaphysicæ etiam se habent prædicata distincta ab ente à se, seu genere, & differentia.

108. Dices 1. Essentia metaphysica potest continere omnes perfectiones etiam attributales: ergo

ergo debet. prob. ant. Complexum ex perfectionibus essentialibus, & attributibus habet etiam aliquam essentiam: sed ista involvit omnes perfectiones etiam attributales: ergo. Resp. neg. ant. ad prob. neg. mi. Complexi hujus essentia stat in predicato entis à se; quia est realiter DEUS. Si autem sumas complexum reduplicativè; tunc est DEUS ut cognitus cognitione eum implicitè saltem comparante cum suis perfectionibus. Sed & istius complexi essentia est ens à se certo modo cognitum: sicut essentia risibilitatis in homine reduplicativè accepta est animal rationale certo modo cognitum. Quando autem risibilitas definitur potentia ridendi, hæc definitio non explicat strictè loquendo essentiam ejus, sed tantum est clarior ejus explicatio, vel descriptio.

109. Dices 2. Si essentia DEI conciperetur ut realiter distincta ab attributis, conciperetur ut realiter imperfecta: ergo si concipitur ut formaliter distincta ab illis, concipitur ut formaliter imperfecta: sed nec hoc fieri debet: ergo. Resp. retorq. argum. Si conciperetur homo ut realiter distinctus à risibilitate, conciperetur ut realiter Chimæra: ergo si in definitione concipitur ut formaliter distinctus, concipitur ut formaliter Chimæra. In forma neg. conseq. Primo modo negarentur DEO perfectiones: altero modo tantum ab iis præscinditur: præscindendum autem non est mendacium; quare non concipitur DEUS ut imperfectus, sed tantum concipitur imperfecto modo; jam enim supra diximus, conceptum definitivum non debere representare DEUM ut perfectissimum in omni linea. Adde tamen, definitionem non reflexè representare DEUM ut formaliter distinctum ab attributis, sed tantum exercitè, non præsupponendo, sed faciendo præcisionem formalem. Si urgeas: hac ratione concipitur DEUS ut perfectibilis ab attributis. Resp. disting. ill. ut perfectibilis realiter, vel formaliter in linea essentia, neg. formaliter extra lineam essentia, subdisting. concipitur ut talis reflexè, & signatè, neg. exercitè. conc. hoc enim ad summum arguit distinctionem formalem perfectionum Divinarum, ex qua non in DEUM, sed in nostram cognitionem redundat imperfectio.

110. Ob. 4. Essentia Angeli includit plures perfectiones simpliciter simplices constitutivè: ergo etiam essentia DEI, prob. ant. Essentia Angeli continet constitutivè perfectiones viventis, spiritus, intellectivi: ergo. Resp. om. ant. nec enim hic vacat examinare definitionem Angelorum. neg. conseq. Si essentia Angeli formaliter continet plures perfectiones, hoc ipsum continere non est perfectio simpliciter simplex; nam excludit Aseitatem, adeoque non est melior omni non ipsa, de quo inferius, ad prob. neg. iterum conseq. ex ratione modò data. Aliqui transmittunt, prædicatum substantia spectare ad essentiam DEI; cum ipsa Aseitas videatur formaliter dicere esse per se, & non in alio.

111. At negat Viva, dicens, licet in creaturis e. g. homine prædicatum substantia, viventis &c. non sint prædicata secundaria; quia non ad essentiam consequuntur (nec enim ex animali rationali tanquam à priori probantur, sed ad eam præsupponuntur, & sunt priora à subsistendi con-

sequentia) tamen esse prædicata secundaria in DEO; quia ex Aseitate, tanquam radice, à priori inferuntur, & non tantum à posteriori, seu tanquam priora à subsistendi consequentia: quæ prioritas non sufficit ad prædicatum essentiale; quia hoc debet ex communi esse radix cæterorum prædicatorum, quæ non sunt de essentia: consequenter etiam negare debet hic Auctor, quod ens à se formaliter dicat esse per se. Nec tamen opponi ei potest, de prædicatis substantia, viventis, spiritus &c. satis communiter dici, non esse attributa; quia reponere potest, sumi tunc attributa strictius pro prædicatis, quæ in creaturis solent esse accidentia ex n. 99. Equidem non video, cur prædicatum spiritus, aut viventis debeat ingredi constitutivè definitionem. Si prædicatum substantia ingrediatur, non tamen propterea debet explicitè poni; quia sufficienter intelligitur sub ente à se, quemadmodum sub animali rationali in definitione hominis.

112. Ob. 5. Essentia hominis debet explicare omnes partes physicas hominis: ergo essentia DEI, qui non habet partes physicas, debet explicare omnes partes metaphysicas, seu perfectiones. Resp. om. ant. neg. conseq. Si definitio hominis debet omnes partes physicas ejusdem attingere, id fit; quia alias non adæquaret totum hominem; cum partes physicae non sint inter se identificate: at non debet attingere eodem modo partes metaphysicas; quia modò primariam attingat, jam realiter attingit omnes. Et sic definitio hominis non debet attingere formaliter risibilitatem. Sufficit ergo attingi partes metaphysicas radicaliter, seu in prædicato metaphysicè connexo, physicè identificato. Sic autem attinguntur, adeoque sufficienter, partes metaphysicae essentia Divina.

113. Ob. 6. Essentia creatura debet formaliter explicare limitationem ejusdem in omni linea: ergo etiam essentia DEI debet explicare formaliter illimitationem in omni linea: hoc non potest, nisi formaliter explicet totum cumulum perfectionum: ergo. Resp. neg. ant. quænam enim essentia formaliter explicat omnes imperfectiones, seu positivas, seu negativas creatura? sufficit, si formaliter explicetur abaleitas. Quod autem sic præscindatur in aliqua linea, an sit DEUS, vel creatura, tantum probat, DEUM, & creaturam posse aliquo modo subitare eidem conceptui confuso, e. g. prædicato spiritus posse subflare DEUM & Angelum: ex quo aliud non sequitur, quam hunc conceptum esse imperfectum, nec clarè inter se discernere duo valde diversa.

114. Ob. 7. Plures SS. Patres docent, omnes perfectiones dici de DEO essentialiter: ergo sunt de essentia. Confir. 1. Quando PP. dicunt, DEUM esse ens à se, dicere volunt, esse ens in omni genere perfectissimum: ergo. Confir. 2. Potest dici, quod SS. PP. per attributum intelligant non totam essentiam, sed partem ejus; ergo. Resp. dist. ant. essentialiter physicè, conc. ant. metaphysicè, neg. ant. & conseq. Et sic exponendus est S. Augustinus l. 6. de Trinit. c. 4. dicens, DEO autem hoc est esse, quod est fortem esse, aut justum esse, aut sapientem esse. &c. si quid de illa simplici multiplicitate, vel multiplicitate simplicitate dixeris, quo substantia ejus significetur. Quibus similia sunt, quæ idem habet serm. 38. de Sanctis, sub me-

asum.

atum, ubi loquitur de essentia & perfectionibus, omnibus tribus SS. Personis communibus, adeoque de essentia physica; nec de metaphysica est sollicitus; nam idem Augustinus, vel certe Collector quæstionularum de Trinitate, quæ ex libris Augustini teste Bellarmino excerptæ sunt, ita habet: *DEUS eo ipso, quo est, vivit, & eo, quo vivit, intelligit, & eo, quo intelligit, potest, & eo, quo potest, est.* quæ in sensu reali, non verò formali intelligenda sunt. Sic etiam exponendus est S. Anselmus *Monologii* c. 16. ubi de DEO, seu, ut ibi eum vocat, de summa Natura ait: *Ipsa uno modo, una consideratione est, quidquid est essentialiter.* nam legenti caput illud patebit, eum loqui de essentia, seu identitate tantum physica; probat enim ibi, quod omnia in DEO unum sint, & non plura, nec tantum unum, sicut homo ex distinctis partibus compositus, sed unitate exclusiva compositionis.

115. Scilicet SS. PP. exponi debent, quantum possunt, ne sibi contradicant, quod fieret, si de essentia metaphysica exponerentur, ut colligitur facile ex n. 103. & sequent. ubi nota ulterius, PP. egisse contra diversos hæreticos: contra eos, qui compositionem quandam realem in DEO finxerunt, dixerunt, perfectiones omnes esse essentialiter identificatas: contra alios, qui excluderent etiam compositionem formalem, ut eò magis excluderent Mysterium SS. Trinitatis, dixerunt, aliquas perfectiones esse extra essentiam. Ad 1. confirm. neg. ant. cum enim dicant, aliquas perfectiones esse extra, vel circa essentiam, non volunt, eam metaphysicè loquendo stare in omni perfectione cuiuscunque lineæ. Ad 2. confirm. neg. ant. quod enim est extra, vel circa essentiam, non est pars formalis essentiae ejusdem. Nec hinc dicas, posse statui duplicem essentiam metaphysicam, unam consistentem in prædicato entis à se: alteram in cumulo omnium perfectionum; nec enim est, cur Communis, cuique enti unam definitionem statuens, deferatur: præsertim, cum cumulus, ut hucusque probatum, definitionem ingredi nequeat.

116. Ob. 8. Ens à se, licet distinguat DEUM ab omni non DEO, tamen non est bona definitio: ergo. prob. ant. Animal judicativum etiam distinguit hominem ab omni non homine: & tamen non ritè sic definitur homo: ergo. Resp. neg. ant. vel ejus suppositum, quod præcisè DEUM ita distinguat; nam etiam adæquat definitum, & explicat DEUM per prædicatum primum, & radicale respectu cæterorum. ad prob. neg. conf. Judicativum non est primum prædicatum hominis; neque enim hominem exponit in ordine ad primariam operationem (ad quam in definitionibus creaturarum sæpè debet attendi; quia in modo essendi plurimæ conveniunt) nam in homine discursus sunt perfectiores, quam præcisè judicium immediata; quia ista sunt tantum de rebus inferioribus, & paucissimis; nam paulò altiora non cognoscit homo sine discursu: unde cognitiones discursivæ ratione objectorum sunt longè nobiliores; adeoque etiam potentia discursiva, maxime cum etiam incomparabiliter plura objecta attingat, quam judicativa: sed neque aliunde habet prædicatum judicativum, unde aliis omnibus prædi-

catis præferatur. At prædicatum entis à se probatum est esse primum DEI n. 103. & 104.

117. Ob. 9. Ens est prædicatum infimum: intellectivum est prædicatum longè nobilius: ergo melius DEUS definiretur *Intellectivum à se*. Confirm. Intellectivum est genus proximum, quàm ens: ergo præ alio debet poni in definitione. Resp. 1. om. ant. neg. consequ. quia hinc in definitione DEI, sicut ponitur differentia, vi cuius DEUS differt ab omni creatura, ita convenienter ponitur genus; in quo convenit cum omni creatura. Resp. 2. iterum om. ant. neg. consequ. quia, licet ens ut sic se solo sit prædicatum inferius intellectivo, tamen totum complexum *Ens à se* est nobilius complexo *Intellectivum à se*: nam ens à se est radix omnium perfectionum, qualis non est intellectivum à se; neque enim intellectivum à se dicit aseitatem in omni linea, sed tantum in linea intellectiois, quæ non est radix e. g. omnipotentiae; quia hæc non inferitur à priori ex intellectivo à se: at ens à se dicit aseitatem in genere totius entis, ex quo à priori inferuntur reliquæ perfectiones. Hæc etiam est ratio S. Thomæ ex S. Damasceno, quam citavimus n. 104. Accedit (& hæc est principalis responsio) quod ex SS. Patribus habeatur, quod prædicatum intellectivi (hoc enim est idem, ac sapientis, præscii, omniscii) sit extra essentiam. Ad confirm. neg. ant. & consequ. Ant. non est verum; quia per genus proximum non intelligitur id, in quo res definita cum paucioribus convenit, sed quod in linea prædicamentali immediatè dividitur per differentias; at per aseitatem, & abaseitatem immediatè dividitur, non intellectivum, sed ens. Consequentia etiam est falsa; quia, licet sit prædicatum proximum, tamen non est essentialiale, sed attributum: consequenter non est genus, adeoque etiam antecedens ex novo titulo erit falsum.

118. Ob. 10. Quodlibet attributum Divinum est formaliter ens à se: ergo hoc non potest esse essentia DEI, prob. consequ. Essentia & attributa debent formaliter distinguì: ergo. Confirm. 1. Etiam Personalitates Divinæ sunt formaliter, & ratione sui ens à se: ergo hoc non potest esse essentia. prob. consequ. Essentia Divina debet esse communis tribus; atqui id, quod formaliter sunt Personalitates Divinæ, non est commune tribus: ergo non est essentia. Confirm. 2. Per ens à se distinguitur quidem essentia DEI ab omni creatura, sed non ab omni, quod non est essentia DEI: ergo non est prædicatum ultimum differentiale. prob. ant. Non distinguitur à Personalitatibus, præsertim à Paternitate; hæc enim formaliter est innascibilitas, seu aseitas: ergo.

119. Antequam respondeam, noto, aliquos cum Derkennis asserere, essentiam DEI formaliter imbibì in attributis, & Personalitatibus Divinis: aliquos verò, etiam sententiæ nostræ Patronos, idem negare: Priores dicunt, sufficere præcisionem non mutuam, ita ut essentia Divina præscindat quidem ab attributis; quamvis attributa non præscindant ab essentia; sicut juxta ipsos etiam præscindit in homine substantia à rationali, non vicissim: Posteriores autem volunt, attributa DEI non dicere formaliter ens à se, etiamsi spectentur ut Divina, sed tantum dicere metaphysicam connexionem cum ente à se, quam quia nulla creatura dicere potest, attributa per illam sufficienter distin-

distinguuntur ab omni creatura, & fiunt formaliter Divina: sic quoque ajunt, risibile, etiam considerandum ut humanum, tantum dicere metaphysicam connexionem, (quæ quidem reverà est identitas physica) cum rationali. In forma vel respondeo ad mentem priorum neg. conseq. ad prob. dist. ant. debent distingui distinctione formali, seu præcisione mutua. neg. ant. non mutua. conc. ant. & neg. conseq. vel juxta posteriores, qui fortè melius sentiunt, neg. ant. quod non probatur.

120. Ad primam confirmationem vel nega. ant. & dic. esse tantum metaphysicè connexa: vel, si antec. concedas cum Derkennis, nega. conseq. ad prob. cum eodem Auctore distingue maj. essentia divina debet esse communis tribus adæquate sumpta, neg. mai. adæquate sumpta. conc. mai. & distincta proportionaliter. min. nega. conseq. Explicationem hujus distinctionis, sed adhuc satis difficilem, potes videre apud hunc Auctorem de *Trinit. disp. 2. n. 10*. Expeditior est responsio prior. Ad 2. confirmationem neg. ant. ad prob. iterum neg. ant. ex modò dictis. Quod additur de inaccessibilitate tanquam aseitate propria Paternitati, est extra rem; nam duplex est aseitas: una absoluta, per quam excluditur principium omne productivum alterius naturæ, quæ est in sensu physico communis etiam Filio, & Spiritui Sancto: altera relativa, per quam excluditur etiam principium ejusdem naturæ, quæ est propria Patri: non tamen constituit absolutam essentiam DEI.

121. Ob. ultimò. Definitio DEI (de qua *n. 100.*) *Sufficientia adæquata habendi omnem perfectionem simpliciter simplicem*: proponit DEUM ut actualiter perfectissimum, nec tamen per modum cumuli, vel plenitudinis, formaliter compositum, vel ex omnibus perfectionibus constitutum; quia perfectiones non ingrediuntur definitionem ut partes, sed se habent tantum ut termini: ergo hæc definitio, tanquam conceptus perfectior, & DEO dignior, est præferenda. Similia ferè dici possent de altera P. Ulloæ, ibidem adducta: *Eus fruens negativè ac positivè omni perfectione pura*. Resp. etsi hæc definitio evitet aliquas difficultates aliis objici solitas, non propterea videtur nostræ præferenda; nam 1. Nostra est longè clarior, cum illa involvat terminos satis obscuros, nempe Perfectionem simpliciter simplicem, de quorum intelligentia docti adhuc disputant: nec videtur ea obscuritas primæ statim definitioni miscenda: sed nec sine his terminis stat bonitas definitionis hujus, cum DEO non conveniat omnis alia perfectio. 2. Nostra est conformior Patribus citatis. *n. 103. & 104.* qui Divinam naturam simpliciter definiunt *Qui est*. quæ verba non sufficientiam adæquatam habendi omnem perfectionem, sed tantum Aseitatem significant. ita sanè S. Hieron. in *ep. ad Ephef. c. 3.* explicat illud *Exod. 3. Ego sum qui sum*. de existentia à se, non de sufficientia &c. De eadem Aseitate sola loquuntur alii Patres, quorum verba locis citatis adduximus, quæque, nisi valde torqueantur, de illa sufficientia accipi nequeunt.

Nec dicas, S. Damascenum, & ex eo S. Thomam dicere, illud *Qui est* comprehendere in se pelagus substantiæ infinitum: Respondetur enim, non comprehendere metaphysicè vel formaliter acceptum; aliàs diceret formaliter cumulum

omnium perfectionum (nam quid est pelagus, nisi cumulus aquarum?) quod nec hi SS. Patres, nec isti adversarii volunt: sed tantum comprehendere physicè acceptum, hoc est: quod DEUS, qui definitur *Qui est*, sit physicè tale pelagus: & sic S. Damascenus optimè componitur cum aliis Patribus: quæ conciliatio semper est procuranda. 3. Ista sufficientia non videtur esse prædicatum metaphysicè primum, ex quo alia à priori inferantur; nam ex ea tantum inferuntur à subsistendi consequentia: è contra ex ente à se omnes tandem perfectiones tanquam ex radice metaphysica inferuntur, & probantur à priori; quia Aseitas est radix exigitiva, & formaliter quali emanativa omnium perfectionum: ex qua etiam debet probari ipsa sufficientia illa adæquata (nam non potest probari nisi ex Aseitate) dum è contra Aseitas independentè ab illa sufficientia abunde demonstratur. Displicet quidem Adversariis, quòd Aseitas, eò quòd non formaliter, sed tantum radicaliter dicat alias perfectiones, DEUM, non quasi jam actualiter perfectissimum, sed tantum potentialiter talem proponat: sed inprimis videtur etiam ipsa sufficientia (quæ non formaliter dicit perfectiones, sed tantum connexionem vel identitatem cum ipsis) non immediate ratione sui, sed tantum mediatè ratione terminorum, DEUM actualiter perfectissimum proponere. 2. quidquid de hoc sit, nostra definitio proponit DEUM perfectissimum in linea seu ratione essentia, quamvis non in aliis lineis: sicut intellectus & voluntas dicunt DEUM perfectissimum in linea principii cognoscitivi & volitivi, non autem in linea actû cognoscentis, vel volentis. Ex qua paritate habetur, non esse indecentem conceptum, qui DEUM repræsentat aliquo modo tanquam potentiam, præsertim activam, aut quasi emanativam, tantum formaliter, aut metaphysicè talem. Imò hoc spectat ad lineam definitionis, quæ non debet omnia prædicata definiti exprimere, sed à quibusdam præcindere. Sic S. Thomas in *1. dist. 7. q. 1. a. 1 ad. 1. ait. In DEO est omnino idem re essentia, potentia, & operatio, sed differunt tantum ratione*. Ex quo tamen non sequitur, DEUM concipi ut imperfectum, sed tantum concipi imperfectè. Itaque non videtur recedendum à longè communius recepta definitione longè clariore, captu faciliore, & communissimè adhiberi solita in discutiendis aliis quæstionibus de DEO, & perfectionibus Divinis.

ARTICULUS III.

An DEUS sit infinite perfectus.

122. **P**erfectio communiter dividitur in mixtam, simpliciter simplicem, & simpliciter talem. *Perfectio mixta* dicitur illa, quæ habet adjunctam imperfectionem; tales sunt potentia ambulandi, scribendi &c. quæ licet bonæ sint, quia tamen secum ferunt motum, & fatigationem, non sunt undequaque perfectæ. *Perfectio simpliciter simplex* ex S. Anselmo in *Mono-logio c. 14.* dicitur: *Quæ est melior ipsa, quam non ipsa*: intellige infinitanter; quia non tantum debet esse melior, quam ejus negatio; hoc enim competit etiam perfectioni mixtæ: sed debet esse melior, quam omnis perfectio, cum ipsa incompositibilis,